

Juhász Katalin *tudományos főmunkatárs, Társadalomnéprajzi Témacsoport*

Intézeti szoba száma: B.8.20.

Hivatali telefon: +36-1-224-67-00/4253

Mobil telefon: 06-30-500-90-76

e-mail: juhasz.katalin at btk.mta.hu

Nyelvtudás: orosz felsőfok, angol középfok

Tudományos fokozat: PhD, 2002

Kutatási területek, életmód, testi higiénia és fürdőkultúra, városi néprajz,
kulcsszavak: gyerekfolklor, történelmi folklor, folklore revival

Születési hely, idő: Gyoma, 1961.03.14.

Egyetemi tanulmányok, végzettség

textilvegyész-mérnök – Moszkvai Textilipari Egyetem, 1984

etnográfus – ELTE BTK Néprajz Tanszék 1992

Díjak, kitüntetések, ösztöndíjak

1989 Népművészet Ifjú Mestere

1998 Lyra Díj

2002 Év Múzeuma ICOM különdíj (Az általa vezetett kismúzeum tevékenységéért)

1993-94 Soros ösztöndíj (doktori képzés)

Leonardo ösztöndíj (belgiumi nemzetközi kutatócsereprogram)

Munkahelyek

1984-85 Pápai Textilgyár (textilvegyész üzemmérnök)

1985-87 Magyar Ásványolaj- és Földgázkísérleti Intézet, Veszprém (kutatóvegyész)

1988-1991 Laczkó Dezső Múzeum, Veszprém (néprajzos segédmuzeológus)

1997-99 Magyar Művelődési Intézet, Táncház Archívum

1997-2006 Angyalföldi Helytörténeti Gyűjtemény (gyűjteményvezető muzeológus)

Munkásság

Részvétel kutatási programokban

1985-1987 Poliakril bázisú betonimpregnálóanyag kifejlesztése és szabadalmaztatása 2 éves OMFB program keretében (MÁFKI, Veszprém)

1991-től A táncház, mint sajátos közép-európai folklorizmusjelenség kutatása, 1995-től ifjúsági OTKA program keretein belül.

- 1994-től** Általános kérdőíves néprajzi adatgyűjtés a „Délnyugat-Dunántúli Mikrotáj kutatás” témakörben folyó OTKA 280-as program keretében
- 1999** A folklorizmusmozgalom helyzete, a népzene- néptánckutatás és intézményei Belgiumban (Leonardo nemzetközi kutatócsere-program)
- 2000-2004** A középkori francia kultúra hatásai a magyar népzeneire. A belgiumi Conseil Supérieur d’Ethnologie de la Communauté Française és a Région Wallonne által támogatott kutatási program keretében
- 1999-2004** A rituális tisztálkodás kutatása a Kárpát-medencében a T030940 számú OTKA program keretében
- 2007-** A telepek társadalma, telepi életmód: városi néprajzi jelenvizsgálat a T063192. számú OTKA program keretében

Terepmunka

- 1986 -1991** Népzenei gyűjtés Küküllő-mente, Veszprém megye
- 1988 –1991** Viseletek Veszprém megyében különös tekintettel a paraszti és parasztpolgári alsóneműkre. Veszprém megyei népszokások.
- 1989-1991** Népi tisztálkodás és szépségápolás kutatása. Aba (Fejér megye)
- 1994** Barokkos házoromzatokkal kapcsolatos terepmunka a Kisalföld 31 településén
- 1994-1995** Kérdőíves néprajzi adatgyűjtés Délnyugat-Dunántúl 16 településén
- 1997** Mosóházak felkutatása a Balatonfelvidék 14 településén
- 1999** A folklorizmusmozgalom helyzete, a népzene- néptánckutatás és intézményei Belgiumban (2 hónap)
- 1999-2004** Tisztálkodással kapcsolatos gyűjtések a Kárpát-medence 29 településén
- 1999-től** A „nagyvárosi néprajzi” kutatások a XIII. kerületben: életmód, jeles napok, gyerekköltör, képművesek – kisiparosok
- 2004-től** testi higiénia, test- és fürdőkultúra Budapesten és az ország több pontján, valamint
- 2007-2013** Szlovákia (Felvidék), Erdély, Dél-Bulgária, Törökország, Észtország, Finnország, Oroszország, Lengyelország és Észak-Olaszország

Konferenciaszervezés

- 2007** Meg is mosakodjál. Interdiszciplináris konferencia a tisztálkodásról. Budapest, április 16-17.
- 2012** Hagyomány, örökség, közkultúra. A magyar népművészet helye és jövője a Kárpát-medencében

Oktatói tevékenység

- 1996** A táncház mint sajátos közép-európai folklorizmusjelenség. Speciális kollégium ELTE BTK Folklore Tanszék
- 2008** ELTE BTK Néprajz Tanszék: Test, tisztaság és testápolás a 20. században. Speciális kollégium
- 2012/2013-es** tanév ELTE BTK Néprajz Tanszék: „Test-identitás-társadalom; A társadalmilag elfogadható test koncepciója” Előadás és szeminárium

Publikációk

[Juhász Katalin publikációinak teljes jegyzéke az MTMT adatbázisában](#)

Sorozatszerkesztés

XIII. kerületi Helytörténeti Füzetek vol. 4 (1999) – vol. 9. (2003)

Egyéb tudományos értékű közlemények

Forráskiadvány

2010 Tobakné Váczai Mária: *Ballószögi vadvirágok. Képek és emlékek a Kecskemét környéki tanyavilágból. [Wildflowers of Ballószög farmlands of Ballószög (south of Kecskemét) – visual memories]*. L'Harmattan – MTA Néprajzi Kutatóintézete.

Kritika, recenzió

2008 Tamás Károlyné – Sófalviné Tamás Márta: *Des Leben des Gábor Vitéz Tamás, eines Bauern aus Szentgál*. Veszprém 1991. Acta Ethnographica 40. 281-282.

Tudományos ismeretterjesztés

- 1991-től rendszeresen jelennek meg írásaim különböző szakmai kiadványokban (Múzeumi Diárium Veszprém, FolkMAGazin, Magyar Múzeumok, Múzeumi Hírlevél), illetve folyóiratokban (Városunk, XIII. kerületi Hírnök, Lipótváros, Helyi Téma Budapesti Zeitung).
- 1848 zenés folklórjáról a Kossuth Rádióban sorozat hangzott el
- Rádiós, televíziós szaknyilatkozatok, riportok, telefonos interjúk ünnepek, jeles napok, illetve az általam rendezett kiállítások kapcsán évente kb. 10-15 alkalommal közszolgálati és kereskedelmi adókon.
- The Kossuth Song <http://www.baratsag.com/text/journal/treasure/>
- Kossuth Lajos a magyar nép hagyományaiban. http://www.folkradio.hu/hirek/hir_show.php?id=3130
- Juhász Katalin: A Kossuth-nóta. http://www.folkradio.hu/hirek/hir_show.php?id=3128
- Ételek – hagyományok. Néprajzi-gasztronómiai sorozat a Folkmagazin című folyóiratban 2011-től. Online: <http://folkmagazin.hu/>

Film

Szakanyag készítése A Belga televízió *Vers l'Est je veux aller, c'est làqu'il fait bon vivre...* L'héritage médiéval des Franco-Wallons dans le bassin des Carpathes. („Keletre kén' menni, mert ottan szép az élet...”. A középkori vallon telepések öröksége a Kárpát-medencében) című egyórás dokumentumfilmjéhez. (Rendező Keresztessy Sándor)

Hangzóanyag

1994 Csíjja bújja baba. Magyar népi altatódalok Kiss Ferenc feldolgozásában. MC. Etnofon, Budapest

1998 Megütik a dobot. 1848-49 a népzeneben. CD. Etnofon, Budapest

2004 Burgondia út / Vers l'Est je veux aller. Francia-vallon és magyar népköltészeti párhuzamok. CD. (Társszerkesztők: Csörsz Rumen István – Claude Flagel) Etnofon, Budapest

2008 Budavár tövében – A Hunyadiak emlékezete a folklórban (Carmina Danubiana). Bevezető esszé (társszerző: Csörsz Rumen István) és a hangzóanyag szerkesztése. Budapest:

CsRI-005. Az MTA NKI és a Bolgár Tud. Akadémia Etnológiai Intézetének együttműködése eredményeképpen.

Kiállítás

- 1998** Angyalföldi karácsonyok. Angyalföldi Helytörténeti Gyűjtemény
1999 A XIII. kerület közművelődésének története. Angyalföldi Helytörténeti Gyűjtemény
2000 Budapest XIII. kerülete hajdan és ma. Angyalföldi Helytörténeti Gyűjtemény
2001 Angyalföld, Újlipótváros Vizafogó és a Margitsziget története. Új állandó kiállítás. Angyalföldi Helytörténeti Gyűjtemény
2002a A Lehel piac története. Angyalföldi Helytörténeti Gyűjtemény
2002b Újlipótvárosi iparosok, kézművesek. Angyalföldi Helytörténeti Gyűjtemény
2003a Az ismeretlen Budapest. Álló és mozgóképek Budapest XIII. kerületének múltjából és jelenéből. Budapesti Történeti Múzeum
2003b A Lehel piac története. FSZEK Budapest Gyűjtemény
2003c Budapest, la ville inconnue. Des images sur le passé et le présent du XIIIe arrondissement de Budapest. Moulin de Beez, Namur (Belgium)
2003d Tradesmen, craftme Budapest – Újlipótváros, 2002. Ecomusée du Viroin, Treignes (Belgium)
2004a Das unbekannte Budapest. Bilder aus der Vergangenheit und der Gegenwart des 13. Budapester Gemeindebezirks. Bécs-Florisdorf
2004b A fotográfus Vydareny Iván. Angyalföldi Helytörténeti Gyűjtemény
2006a A XIII. kerület a magasból. Légifotókiállítás. Angyalföldi Helytörténeti Gyűjtemény
2006b Angyalföld 1956. Emberek, sorsok, emlékek. Angyalföldi Helytörténeti Gyűjtemény
2006c Meg is mosakodjál! Higiénia a 20. századi falun. Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre
2007 Meg is mosakodjál! Higiénia a 20. században. Angyalföldi Helytörténeti Gyűjtemény

Katalógus

- 2003** Visages de Budapest (Társszerzők: Gergely Katalin – Gönczi Ambrus) Budapest, Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma. 20 p.
2006 Meg is mosakodjál! Higiénia a 20. századi falun. Have Wash! – Hygiene in the 20th Century Village Szentendre, Szabadtéri Néprajzi Múzeum. 16. p.

Fontosabb konferencia-előadások, prezentációk

- **2014** Ufa, (Oroszország, Baskortosztán) Ufai Zagir Iszmagilov Művészeti Akadémia hagyományos zenei tanszéke (a tanszék alapításának 25. Évfordulója alkalmából) Республиканская научно-практическая конференция “Традиционное музыкальное искусство и его роль на современном этапе” (Köztársasági tudományos-metodikai konferencia „Hagyományos népzene és szerepe a modern korban”). Előadás címe: *Венгерские колыбельные песни и их использование на современном этапе в воспитании детей* (Magyar népi altatódalok és alkalmazásuk a mai gyermeknevelésben)
- **2014** Multiethnicity and Ethnic Mobility in Ballads, 23-27 June 2014, Pécs, Hungary 44th International Ballad Conference of the Kommission für Volksdichtung Katalin Juhász and Zoltán Szabó: *At the foot of Buda Castle ... Memories of János Hunyadi in the Folklore of Hungarians and Neighbouring Nationalities*

- **2013** Warsaw: Challenges of 21st Century: past, present and future of medicine and health care in post-socialist world(s). The 3rd Annual Health in Transition Conference. Előadás címe: *Cleaning and Healing: Bathing in Hungarian Thermal Bathes – a case study in St. Lukacs Spa, Budapest*
- **2013** Az Orosz Tudományos Akadémia Ethnológiai és Antropológiai intézete orvosi antropológiai csoportja és a moszkvai Szecsenov Orvosi Egyetem közös szervezésében megrendezett „Orvosi antropológia Oroszországban és külföldön” nemzetközi interdiszciplináris szimpóziumon „Az egészség megőrzésének hagyományos módjai a mai Oroszországban és külföldön” című szekcióban. Az előadás címe: *Лечение и здравоохранение в венгерских термальных купальных: институциональные рамки бальнеотерапии и „народные” практики лечения в Венгрии на примере будапештской бани „Лукач*
- **2013** MTA MULTIDISZCIPLINÁRIS VÍZKONFERENCIA (kapcsolódva a Water Summit Budapest 2013 Víz-világtalálkozóhoz). Előadás címe: *Szennyezéssel a tisztaságért? A higiéniai célú vízhasználat néprajzi kutatásának néhány tanulsága.* Az előadás hanganyaga, a prezentációk és a magyar/angol nyelvű összefoglalók online közzétéve: <https://doktar.titkarsag.mta.hu/koteb/#>
Hanganyag: https://doktar.titkarsag.mta.hu/koteb/webfm_send/106
Prezentáció: https://doktar.titkarsag.mta.hu/koteb/webfm_send/92
magyar összefoglaló: https://doktar.titkarsag.mta.hu/koteb/webfm_send/108
- **2013** Az orosz néprajzosok és kulturális antropológusok 10. kongresszusa („A város”). A 8/39. számú, „A nem konvencionális medicina a modern városi körülmények között” című szekcióban tartott előadás címe: *Возможности лечения и профилактики методами неконвенциональной медицины в современном Будапеште.*
- **2012** School of Medical Anthropology and Bioethics – Institute of Ethnology and Anthropology (Group of Medical Anthropology), Russian Academy of Science jointly with I.M. Sechenov First Moscow State Medical University, and Institute of Philosophy (Department of complex issues of human studies), Russian Academy of Science, Moscow. Előadás címe: *Water as a means of healing in European folk traditions*
- **2011** Oroszország, Petrozavodszk: orosz etnográfusok és kulturális antropológusok országos kongresszusa, 4. Szimpózium, 9. szekció [Симпозиум 4. (Традиции и инновации: понятие, границы, символы, смыслы) Секция 9. Народная медицина как феномен культурного наследия] Előadás címe: *Структура народной медицины и её связь с гигиеническими обычаями и ритуальным умыванием человеческого тела.*
- **2011.** VII. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus, Kolozsvár, Tárgyak és kontextusok szekció. Előadás címe: *Тárgyak – test – tisztaság. A testápolás eszközkészlete az időben.*
- **2010** Budapest, Hagyomány – Örökség – Közkultúra. A magyar népművészet helye és jövője a Kárpát-medencében konferencia. Előadás címe: *Tevékenységformák és interpretációk modelljei: hagyomány és tudomány; hagyomány és kreativitás*

Társadalmi tevékenység

Szervezeti tagságok, tisztségek

- Néprajzi Társaság Városnéprajzi Szakosztály elnök
- Magyar Orvostörténeti Társaság Népi Gyógyászat szakosztály
- Népi iparművészeti Tanács testületi tag
- Táncház Egyesület
- SIEF KfV (International Ballad Commission)

- Orosz Orvosi Antropológiai és Bioetikai Társaság külföldi tiszteleti tagNéprajzi Társaság Társadalomnéprajzi Szakosztály titkár